

Prezidentas šaukia pasitarimui pieno magnatus

Pasitarimai del taikos kasyklose prasidės šiandien

Nori išrišti nesutikimus pieno kompanijų valdomose anglių kasyklose, kur padėtis nuolat blogėjanti

WASHINGTON, sp. 6. — Prezidentas Rooseveltas po pasitarimo su industrinių administratorium Johnson ir Pensylvanijos gubernatorium Pinchot, pašaukė atvykti į Baltąjį Namą pieno magnatus — buvusį N. Y. gubernatorių Miller, kuris dabar yra pieno ir geležies instituto galva, Charles M. Schwab iš Bethlehem Steel Co ir Myron Taylor iš United States Steel Corp.

Jie yra prašomi atvykti į Baltąjį Namą rytoj (t. y. šiandien) 11:30 val. ryte, kad pasitarti su prezidentu del padėties pieno kompanijų valdomose anglių kasyklose, kur angliakasiai vis dar tebestreikuoja. Galbut bus paliesta ir padėtis pačiose geležies liejyklose, kur irgi prasideda dideli darbininkų streikai.

Prezidentas yra susirūpinęs ilgu angliakasių streiku ir todėl pats bandys išrišti ginčą su pieno kompanijomis, kurios valdo tas kasyklas.

Gubernatorius Pinchot sako, kad padėtis kasyklose nuolat blogėja ir ginčas del unijos pripažinimo reikalauja greito išsprendimo.

Vaikas nusižudė, kad nereikėtų dirbti

HOLLYWOOD, Cal., sp. 6. — Louis Kastor, Jr., 15 m., nusišovė, kad pasiliuosuoti nuo namų darbo, kurį uždavė jam tėvai.

CHICAGO. — Šeši šautuvais ginkluoti plėšikai vakar užpuolė Checker Cab Co. vyriausią raštinę, 1401 W. Jackson Blvd., ir pastvėrė \$4,000.

NEW YORK, sp. 6. — J. K. O'Meara padarė 46 apsivertimus ore sklandytuve ir tuo nutatė naują pasaulinį rekordą.

Angliakasių savitarpio kova bus laikinai nutraukta

Nesutikimus tarp abiejų unijų spręs Washington. Mušiai Harrisburge apsisotjo atvykus valstijos milicijai

HARRISBURG, Ill., sp. 6. — Atvykusi valstijos milicija sustabdė kruviną kovą tarp angliakasių — del naujosios, Progressive Miners ir senosios United Mine Workers unijų. Milicininkai nuėjo nuo Peabody kasyklos pikietavusių naujosios unijos narius ir išleido iš kasyklos ten dirbusius angliakasius ir mušikas, susirėmimo su kuriais vakar ilko sužeista 19 žmonių.

Kasykla šiandien stovi uždaryta, bet kompanija skelbia, kad rytoj ji vėl bandysianti pradėti ją operuoti importuotais angliakasiais.

Į miestą tapo sutraukta šešios milicijos kuopos, kurios dabar patruliuoja visą apylinkę.

Del ko kilo kova Pastaruoju laikų kova tarp senosios ir naujosios unijų buvo lig ir apsiotjus, naujajai unijai išaiškinus anglių kodeksą taip, kad angliakasiai gali priklausyti prie tokios unijos, prie kokios jie nori ir kad samdytojas išrinktus angliakasių atstovus turi pripažinti.

Šioj apylinkėj visi angliakasiai priklauso naujajai unijai. Bet čia yra ir Peabody kasyklų, kurios visą laiką ėjo su senąja unija. Kai kasyklos pradėjo rengtis atsidaryti, tai jos nesutiko priimti į darbą naujosios unijos angliakasių, remdamosi tuo, kad jos turinčios padarę kontraktą su senąja unija ir todėl tik senosios unijos narius gali samdytis. O kadangi čia nėra senosios unijos narių, tai kompanija paskelbė, kad ji atsigabensianti angliakasius iš kitų pavių, nors ir ant vietos yra užtektinai bedarbių, kurie pirmau dirbo tose kasyklose. Naujosios unijos nariai tai paskaitė už lauzymą kodeksu ir pasiryžo atėjūnams pasipriešinti.

ti. Ir kai vakar kompanija trokš iš kitur atsigabeno angliakasių tai vietos gyventojai juos puolė. Atvežtieji angliakasiai ir mušikos, palikę trokš, nubėgo į kasyklą. Prieky trokš važiuojo šarvuotas mušėikų automobilis, bet ir tasis liko pamestas. Prasidėjo kasyklos apgulus ir šaudimasis, kuriame 19 žmonių ilko sužeista. Tą mušį sustabdė tik atvykusi milicija.

Tuo pačiu laiku Springfielde ėjo derybos tarp abiejų unijų atstovų, gubernatoriaus Horner ir NRA atstovo Richberg. Pasitarimuose prie jokio planesnio susitarimo neprieita, vien liko sutarta, kad abi pusės laikinai paliaus savitarpinę kovą ir kad Richberg visą dalyką pristatys industriniui administratoriui Johnson ir darbo tarybos pirm. senatoriui Wagner.

Naujoji unija reikalauja, kad būtų pripažinta atstovybės teisė ir mažumai.

Gubernatorius uždarys Peabody kasyklą

HARRISBURG, Ill., sp. 6. — Gubernatorius Horner įsakė uždaryti Peabody kasyklą No. 43 iki bus išspręstas ginčas tarp unijų.

Prie tos kasyklos vakar liko sužeista 19 žmonių. Šiandien kasykla buvo uždaryta ir todėl jokių sumišimų prie jos nebuvo. Bet kasykla ketino atsidaryti rytoj, kas galėjo iššaukti naujus sumišimus ir galbut naują kraujo praliejimą. Kad to nepreileistų, gubernatorius įsakė kasyklą uždaryti.

Siulo Japonijos Amerikos arbitracijos sutartį

TOKIO, sp. 6. — Buvęs Japonijos ambasadorius Amerikai Ishii, kuris dabar sugrįžo iš ekonominės konferencijos Londone, iškėlė klausimą apie Japonijos užmezgimą draugiškų ryšių su Jungt. Valstijomis.

Pasikalbėjime, kurį laikraščiai išspausdino žymiausioj vietoj, jis sako, kad likęs nustebintas tuo, kad japonai kalba apie karą su Amerika. Jo pastabos yra didelis smugis Japonijos dzingoistams.

Jis siulo, kad Japonija padarytų arbitracijos sutartį su Jungt. Valstijomis. Tokia sutartis užtikrintų taiką dabar, kada dzingoistai žvangina ginklais ir kursto karą. Del tos sutarties jis pasitarsiąs su užsienio reikalų ministriu Hirota ir premieru Saito.

Mencken pasitraukė iš "Mercury"

NEW YORK, sp. 6. — Garbus rašytojas Henry L. Mencken, per 10 metų redagavęs didelį ir rimtą žurnalą "Mercury", nuo pat pradžios kai tas žurnalas pradėjo eiti, dabar iš to žurnalo redakcijos pasitraukė. Jis norys pasvęsti visą laiką rašymui knygy ir laikraštiniam darbui.

"Mercury" leidėjas sako, kad žurnalas ir toliau eis tas pačia kryptimi. Bet naujas jo redaktorius dar nepaskelbtas.

AMSTERDAM, Holandijoje, sp. 6. — Laikraščio konkreste del geriausio aprašymo sekmdienio prietikių, laimėjo trys žodžiai: "Ji ištara taip". Autorius šių žodžių gaus apie \$80.

John T. Nalls iš Rectortown, Va., 80 metų senis, su savo žmona ir penkiais jauniausiais vaikais. Viso jie turi net 30 vaikų. Jauniausias vaikas yra tik 6 mėnesių amžiaus.

Anglijos darbininkai boikotuos Vokietijos prekes

HASTING, Anglijoje, sp. 6. — Metinė Anglijos Darbo partijos konvencija, kurioj dalyvauja 1,000 delegatų, atstovaujantys 8,000,000 darbininkų, atidavė pagarbą žuvusiems laike nazių teroro Vokietijos darbininkams ir tuoj po vienbalsiai priėmė dvi fašizmo ir hitlerizmo pasmerkiančias rezoliucijas.

Pirmoji rezoliucija, paliečianti vien Vokietiją, paskelbia boikotą Vokietijos prekių ir prizada, kad Anglijos darbininkai nepirks jokių Vokietijoje gamintų prekių. Antrąją prizada, kad Anglijos darbininkai gelbės Vokietijos politinius tremtinius ir siulo jiems prieglaudą Anglijoje. Taipjau reikalauja, kad tautų sąjunga neleistų Vokietijai lauzyti sutartį ir apgintų žydų ir kitų Vokietijos tautinių mažumų teises.

Pasikorė miške

Vakar Daniel Woods (Beverly miške), prie 87 ir Western gatvių, namely rastas pasikorė nežinomas žmogus, apie 60 m. amžiaus. Jo kišeniųje rasta 24c ir raktai, bet nesurasta jokių indentifikacijos žymių.

CHICAGO. — P-lė Dorothy Sheeder, 20 m., 2441 E. 93 St., užsimušė nukritusi nuo kalno Starved Rock parke, kur ji buvo nuvykusi pamatyti gražių vaizdų.

LOS ANGELES, Cal., sp. 5. — Iš tyrų atėjo didelių karščių banga. Vietomis Californijoje karštis siekia 104 laipsnius augščiau zero.

Chicago ir apylinkes federales oro biuras laimėnai tranašauja: Giedra ir biskj šalčiau. Saulė teka 5:52, leidžiasi 5:24.

Geležinkeliai nupigino pasazierių važmos kainas

CHICAGO. — Vakariniai geležinkeliai nupigino nuo 15 iki 50 nuos. važmos kainas pasazieriams. Pradedant nuo gruodžio 1 d. dabartinė kaina 3.6c už mylią bus nupiginta iki 3c už mylią į vieną pusę iki 2.5c už "round trip", ir iki 2c paprastais dieniniais vagonais.

Padidino nacionalę darbo tarybą

WASHINGTON, sp. 6. — Prasant pirmininkui, senatoriui Wagner iš New Yorko, prezidentas Rooseveltas padidino nacionalę darbo tarybą iki 11 narių, paskirdmas 4 naujus narius — du samdytojus, vieną unijos atstovą ir katalikų universiteto profesorį. Tos tarybos pareiga yra taikinti iškilančius nesusipratimus tarp darbininkų ir samdytojų.

Buvęs šerifas nuteistas kalėjimam

MAUSTON, Wis., sp. 6. — Buvęs Juneau pavieto šerifas Lyall Wright liko nuteistas nuo 15 iki 30 metų kalėjimam už dalyvavimą apiplėšime New Lisbon State banko.

SUDEGĘ MAŽA MERGAITE

CHICAGO. — Cook pavieto ligoninėj pasimirė 5 metų Betty Berg, 4635 S. Francisco Ave., kuri pirmadienį skaudžiai apdegė, užsidegus jos drabužiams žaidžiant arti ugniakuro.

LONDONAS, sp. 6. — Francūzų lakunai Assolant ir Lefebvre, kurie skrido iš Alžiro į Šiamą, kad nustatyti tolimo rekordą, po 36 val. skridimo nusileido Karachi, Indijoje, tolimo rekordą nepasiekę.

MADRIDAS, sp. 5. — Prezidento Zamora kviečiamas, bandyti sudaryti kabinetą apsiėmė Sanchez Roman, vienas iš turtingiausių Ispanijos advokatų.

Mergina pašauta susirėmime su plėšikais

CHICAGO. — Miss Yvonne Collins, 22 m., dainininkė alinė, 2329 Cottage Grove Ave., liko gal mirtinai pašauta policijos susirėmime su plėšikais, kurie buvo užpuolę alinę. Vienas plėšikų liko suimtas, kiti trys gi pabėgo su grobiu, palikę savo vogtą automobilį.

Apsaugos stovis Katalonijoje

MADRIDAS, Ispanijoje, sp. 9. — Susirūpinęs del žinių apie gresiantį generalinį elektrodarbininkų streiką Katalonijoje, Ispanijos prezidentas Zamora paskelbė visoj Katalonijoje šuvelnintą apsaugos stovį, kuris leidžia vidaus reikalų ministeriui uždrausti viešus susirinkimus ir dalinimą lapelių, taipgi areštuoti negeistinus žmones.

Rooseveltas gelbės medvilnės fermerius

WASHINGTON, sp. 6. — Prezidentas Rooseveltas įsakė sukurti \$3,000,000 korporaciją, kurios pareiga bus stabilizuoti medvilnės (bovelnos) kainas. Korporacija gaus paskolą iš Rekonstrukcijos Finansų Korp. ir paskui skolis fermeriams po 10c ant svaro medvilnės.

CHICAGO. — Edgar Levensberger, savininkas garsaus 225 kluibo, 225 E. Superior St. ir valdęs daugelį gembleravimo urvų kartu su jau seniau nūšautuoju Ted Newberry, vakar nusižudė savo namuose 1258 Lake Shore Drive. Jo tėvas buvo turtingas degtindaris dar prieš prohibicijos laikus.

Nusižudėlis buvo valdžios kaltinamas del pašto vežimų išplėsimu.

HOLLYWOOD, Cal., sp. 5. — Sanitarijoje Sunland, Cal., pasimirė nuo džiovos buvusi garsi krutamųjų paveikslų aktorė Renee Adoree, kuri del ligos, per keletą pastarųjų metų beveidino.

PARYŽIUS, sp. 6. — Šiandien pasimirė gen. Nikolai Judentič, 71 m., kuris laike karo vadovavo rusų kariuomenei Kaukaze, o po karo vadovavo baltgvardiečiams Pabaltijos kraštuose, ypač Estijoje.

BROWNSVILLE, Tex., sp. 6. — Pakilusi Rio Grande upė užliejo du trečdalius Meksikos miesto Matamoros, skersai upę nuo Brownsville. Mėras šaukia Meksikos sostinės pagelbos.

VIENNA, Austrijoje, sp. 6. — Princas Rudolph, anukas karaliaus Franz Josef, liko mirtinai sužeistas automobilio nelaimėj. Jis dirbo Amerikos aliejaus kompanijai.

SIUNCIAME PINIGUS LIETUVON

Tiktai Doleriais

Šunčiant mažiau, kaip \$100.00 nereikia jokių affidavitų. Šunčiant daugiau kaip \$100.00, reikės pažymėti priežastį dėl kurios pinigai siunčiami.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedėldieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST. Tel. Canal 8500

Indiana išgėrė 4,993,047 galionus alaus

INDIANAPOLIS, Ind., sp. 6. — Indiana valstija per šešis mėnesius išgėrė 4,993,047 galionus alaus, už kuriuos valstija gavo specialius taksus.

Degtinė, kurios galima gauti su daktarų receptais, išger-ta 171,168 pintinės.

Vyno taksus gauta tik už 1,717 painčių. Bet kartu išleista 3,584,777 statinės molto.

Taksų už alų ir kitus gėrimus valstija gavo \$1,473,602.

Suėmė politikierių

CHICAGO. — Federalinė valdžia suėmė John ("Boss") McLaughlin, buvusį valstijos legislaturės narį ir West Sidės gembleravimo urvų savininką. Jis tapo suimtas sąryšy su apiplėšimu pašto vežimų per-eitais metais prie Clark ir Adams gatvių, nes pas jį rasta tuo laikų pavogtų laisvės paskolos ir kitų vertingų bonų.

Del to paties plėšimo yra kaltinamas ir vakar nusižudęs Lebensberger.

Latvių socialdemokratų sporto klubas uždarytas

RYGA. — Rugsėjo 5 d. Rygos apygardos teismas paskelbė sprendimą dėl socialdemokratų darbininkų sporto sąjungos uždarymo. Apygardos teismo sprendimu socialdemokratų sporto sąjungai laikinai uždraudžiama veikti, kol bus išspręstas prokuratūros pasiūlymas šią organizaciją visiškai uždrausti. Pasak laikraščio, teismas savo sprendime vadovavosi konstatavimu, kad darbininkų sporto sąjunga lavinosi kariškai ir rinko žinias apie kariuomenę.

Darbininkų sporto sąjungos vadas Bruno Kalniņš pareiškė, kad rugsėjo 8 d. socialdemokratų partija ir profesinės sąjungos surengs penkis protestus mitingus. Rugsėjo 9 d. mitingai bus surengti visuose didesniuose Latvijos miestuose. Buvo sušauktas nepaprastas socialdemokratų partijos centralinio komiteto posėdis pasitarti dėl padėties. Bruno Kalniņš pareiškė, kad socialdemokratų seimo frakcija paastrins savo opoziciją dabartinei vyriausybei.

BERLYNAS, sp. 6. — Prusijos "švietimo" ministeris įsakė panaikinti garsaus muziko Mendelssohno kambarį Prusijos knygyne. Orkestrai irgi nebegroja šio garsaus kompozitoriaus kūrinių, nes, mat, jis buvo žydais.

NEW YORK, sp. 6. — Dvi suaugusios "Siamese" dvynukės, Violet ir Daisy Hilton iš San Antonio, Tex., kurios važinėja po teatrus, šiandien sugrįžo iš Anglijos ir paskelbė, kad abi jos apsviesiančios at-einančiais metais.

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Spalio 15 d. detroitiečiai rengė Lietuvių Aviacijos Dieną. — Transatlantinio skridimo lietuviai yra labai sudėmėję.

Detroito lietuviai dės visas pastangas, kad sekama vasarą lakunas Juozas R. James-Janušauskas galėtų skristi į Lietuvą ir tuo būdu užbaigti Dariaus-Girėno pradėtą kelionę. Kai tik Chicagoje pradėjo organizuoti komitetas antrojo transatlantinio skridimo rėmimui, detroitiečiai tuoj pritarė tam sumanymui ir pradėjo dirbti.

Darbas, galima sakyti, dabar jau sutvarkytas. Spalio 15 d. National Airporte įvyks

Lietuvių Aviacijos Diena. Programą jau pilnai sutvarkytas: dalyvaus pats lakunas Juozas R. James-Janušauskas, Bill Maycock, pagarsėjęs Amerikos lakunas, ir Leonard Flo, Janušausko mokyklos draugas, kuris yra plačiai žinomas aviacijos rateliuose. Be to, dar bus daugiau lakunų ir parašiutų šokėjas. Tai bus tikras teatras ore.

National Airportas randasi prie Plymouth Road ir Middle Belt Road. Visi Detroito lietuviai būtina dalyvaukite toje nepaprastoje pramonėje ir pamatykite, kaip p. Juozas Janušauskas darys ore visokius triukus.

Reikia dar pridurti, jog jau yra susidaręs komitetas, kuris rūpinasi aviacijos dienos su-

rengimu. Komitetą įeina Dr. J. J. Jonikaitis, p. Steponaukas, adv. J. Uvick ir kiti. Komitetas ne tik stengsis pasiekti reikiamą aviacijos dieną, bet ir darbuotis toliau transatlantinio skridimo naudai.

Bendrai imant, pas mus tarp lietuvių yra didelis susidomėjimas. Visi tik ir kalba apie businą aviacijos dieną bei apie p. Janušauską, kuris čia trumpam laikui buvo sustojęs. Atrodo, jog pritarimas transatlantiniam skridimui yra didelis. Todėl galima tikėtis, jog aviacijos diena bus paskelminga.

Detroit, Mich.

Streikai plečiasi

Automobilių pramonėje streikai vis labiau ir labiau plečiasi. Jau daugiau nei šimtas "tool and die" fabriku

liko streikų paliesta. Žodžiu, Detroitas skęsta streikų bangoje. Darbininkai sukurto organizuotis ir kovoti už savo būklės pagerinimą.

Murray Corporation of America, kuri paprastai yra žinoma kaip Murray Body Co., jau kelios dienos kaip tik nesusipratimų su darbininkais. Sustreikavo darbininkai, kurie dirba prie frankų. Streikas kas dieną darosi gyvesnis, kadangi prie jo prisideda vis daugiau ir daugiau darbininkų. Pikietuotojų eilės irgi didėja. Upas ir solidarumas pas streikičius geras.

Kiekvieną rytą apie 9 val. netoli dirbtuvės yra laikomi masiniai streikičių mitingai. Streikičių komiteto bei uni-jos vadai daro pranešimus. Masiniuose mitinguose streikičiai pakliūsiu upu dainuoja revoliucioniską dainą. Tos dainos daro labai gilų įspūdį ir parodo darbininkų pasiryžimą kovoti.

Nuo savęs kviečiu visus Murray Body darbininkus laikytis vienybės, nes nuo to žymiaiame laipsnyje priklauso mūsų laimėjimas. — V. G.

So. Milwaukee, Wis.

Pasaulinė paroda ir aviacijos diena

Sulaukęs savo moters iš Lietuvos, rugsėjo 23 d. nutariau aplankyti Chicago pasaulinę parodą, o ant rytojaus dalyvauti aviacijos dienoje. V. Jasiūnas, Ant. Masilionis ir aš su žmona nuvykome į Chicago ir sustojome pas ponus Petrullius. Vėliau visi kartu aplankėme pasaulinę parodą. Ten turėjome progos pamatyti įvairių įvairiausių įdomybių bei keistenybių. Per paskutinį šimtmetį pasaulis padarė tikrai didelį progresą. Parodoje išbuvoime ligi vėlaus vakaro. Grįžome pas ponus Petrullius ir ten apsinakvojome.

Sekmadienį, rugsėjo 24 d., susitelefonavau su Jos. Raden. Nutariau dalyvauti Lietuvių Aviacijos Dienoje. Neilgai trukus atvyko Jos. Raden, suorganizavęs net tris automobilius. Apie 1 val. po pietų jau visi buvome Fordo aviacijos lauke. Išvydome tikrai neįkeltą dalyką: ilgiausios automobilių eilės stovėjo lauke, o žmonių buvo suvažiuavę tūkstančiai. Vėliau jų dar daugiau privažiavo. Iš komiteto narių teko girdėti, jog dalyvavo keliolika tūkstančių žmonių.

Kur tik nepasieksiu, visur lietuviškai kalba. Ir tai vis apie lakunus J. R. Janušauską ir leitenantą F. Vitkų iš

Milwaukee. Kai programą prasidėjo, tai tie lakunai pasirodė labai išpuodingai. Jie ne tik nardė po orą, kaip kokie paukščiai, bet ir prabilo į milžinišką minią.

Didelių trijų motorų lėktuvu buvo važinėjami žmonės. Tačiau norinčių paskraidyti atsirado tiek daug, jog sunku buvo prilipti. Iš mūsų burio

Marija F. Jokubynienė

Iš mano kelionės išpuodžių Jungtinėse Valstijose

(Tęsa)

Po pusryčių apie 10 val. ryto mes turėjome didelį sturpizą. Dėdienė su dukrele Elza vistiek atvažiavo iš West Frankfort; dėdė negalėjo pasiliuosuoti iš darbo. Man buvo be galo malonu susipažinti su dar nematytais giminėmis. Kaip dėdienė, taip ir jos 16 metų dukrelė paliko man neįsildomai malonią atmintį apie savę. Dėdienė sugebėjo išauginti išmintingą dukterį, kuri, tikiuosi, bus tėvams visą paguoda, o mūsų visiems giminėms Elza yra tikra pažiba. Ji yra gera mokinė ir šią žiemą žada baigti aukštesniąją mokyklą.

Rengiamės važiuoti į pasaulinę parodą

Liepos 15 d. buvau pasiryžusi nuvažiuoti į Chicago ir atsilankyti į Lietuvių Socialistų Sąjungos suvažiavimą. Vienok blogas mano kojų stovis išblaškė mano sumanymą ir jau buvau benustojanti vilties, jog galėsiu vykti į Lietuvių Dieną, nes į jokių batų kojos jauči negalėjau. Mano giminės nemažiau už mane tuo reikalu rūpinosi ir jie priėjo išvadą, jog žut-but turime gauti tokius batų, su kuriais galėčiau į parodą važiuoti. Suieškojo didžiausius, kokius turėjo, kantaplus, liepė į juos įsiai, sėdome į autą. Steponaitienė nuvežė į miesto centrą ir dabar pradėjome eiti nuo krautuvės į krautuvę, kol pagaliau gavau tokius žemus sandalius, su kuriais laisvai galėjau vaikščioti, nes skaudamų vietų visai nekludė.

Buvau be galo linksma, kad galėsiu Lietuvių Dienoje dalyvauti. Ant rytojaus, t. y. sekmadienį, kėlėme anksti, nes autobusus turėjo atvažiuoti 8 val. ryto. Mano tetulė, ir jos dukterė ir žentas Steponavičiai turi bendrą, didelį kelių lotų daržą tik du atskirus, bet vienodus namus ir todėl viename kieme gyvenant matydavo-

tik panelei Stasei Raden pasisekė paskraidyti.

Atrodo, kad Amerikos lietuviai nuoširdžiai remia J. R. Janušausko sumanymą baigti S. Dariaus ir Girėno pradėtą žygį, kuris visai netoli Lietuvos taip tragiškai pasibaigė. Linkėtina p. Janušauskui geriausio pasisekimo tą sumanymą įvykdyti. — J. M.

LIETUVA

Reguliarus Ispaukimai — Patogi Kelionė — Zemos Kainos.

"UNITED STATES" Spalio 21 "FREDERIK VIII" Lapkr. 9

Du Kalėdų Šventių Ispaukimai: "UNITED STATES" Lapkr. 25 "FREDERIK VIII" Gruodž. 9

Ispaukimų Rodyklė dėl 1934 metų Laivakordžių Kainos ir kitas reikalingas informacijos suteiks jums vietiniai Agentai arba

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
130 N. La Salle Street,
CHICAGO, ILL.

SYNOPSIS

Tommy Randolph, future football hero, was "always different" even as a baby. Born in a tiny Middle West factory town, he was the delight of his humble parents, Mom and Pop. The latter, a durable Democrat, wanted to name the boy William Jennings Bryan, but Uncle Louie, another indubitable Democrat, prevailed in having the infant christened Thomas Jefferson. Sturdy little Tommy paid no attention to strange baby carriage oglers until Ole, Lize, feared and aged colored woman, peered like a witch at him one day; he smiled, and Mom was amazed when the cackling crone put "a good wish" on him. As Tommy grew, he was still "different," running away from a boy's job in the glassworks where Pop and his brother, Pete, worked. Tommy connected with the local News office and then shocked Pop by declaring he intended going to high school where he soon won renown about town as "the football" much to Mom's amazed pleasure. She meets Charlie Whitney, millionaire factory owner, as she is shopping downtown one afternoon. He greets her most cordially and praises her athletic son while bewildered neighbors look on. Later Tommy tells Mom that he's taking Dot Whitney, the millionaire's daughter, to a school dance. Mom recalls pleasant memories of the august Whitney family....

CHAPTER FIVE

Then Charlie had gone off to college and Mom had lost track of him until the wedding. She had been married two years and already had Pete when the papers had all the fuss about Charlie Whitney's getting married to some girl over east. Everybody was dying to see her and when Charlie brought her home Mom used to make excuses to go by the big house just to get a look at her. She was a pretty little thing with that awful fancy clothes that made her look like one of those French dolls; but she must have been delicate because it wasn't long until she went into a decline and people said the place didn't agree with her. She was awful nice, too, and once when Mom was pushing Tommy along in his new buggy she stopped Mom and excused herself and made a big fuss over Tommy, particular over the way he looked back at her the same brave way he did at everybody.

Mrs. Charlie was so friendly that Mom told her about the good wish the old witch had put on the boy; and Mrs. Charlie was real interested and said she wished somebody would put a good wish on her, too; and then she broke right down and told Mom she had just come from the doctor's; and Mom was the first one to know but she kept it to herself because Mom was not the kind to run all over the street with something like that.

Sure enough, the poor thing had passed away when the baby was born. Everybody in town was sorry for poor Charlie and the motherless little girl. Mom had a cry all to herself because she knew all the poor sweet girl had had to go through; and Mom had known all along she wasn't long for this world. It was bad enough for anybody, Mom thought, but girls like that should never be made to have babies although Mom was never one to question God's will. But she couldn't help but wonder why it was that a sweet little mother like that, with everything in the world had to go, while other people who didn't deserve children, had there one after the other and paid no more attention to them than the cats—and yet they grew up big and strong.

Little Dorothy had had a good thing—up because Charlie's

And now here was Tommy taking Dorothy Whitney, daughter of the town's wealthiest and most powerful citizen, to a dance.

mother had tended to that and she was a good woman but very stern and proud and had many times sent Mom scotting for nothing at all when she had been a little girl around the place. Then Old Charlie had died sudden and Charlie had to give so much of his time to the business that the little girl didn't have as much of a father, either as she should. She had everything, of course, but she didn't have a mother's love and a girl needed that more than a boy.

Some said she was spoiled with this and that; but Mom couldn't see it in her and she wouldn't have cared if she did; there were worse things in the world than a little spoiling for a child. And whenever Mom saw Dorothy she always saw the day her sweet little mother had stopped to make a fuss over Tommy. The girl had her mother's eyes, pretty and melting, like the sun on the morning dew when the fog had not quite left the air; and there was that same little bit of sadness about them that always made Mom want to take the little girl to her and hold her real tight.

Of course she never had. Now and then she met Dorothy in a store or on the street but she always just smiled and so did Dorothy. Mom couldn't tell Dorothy that, in her mind, she was like her own daughter because of what the girl's mother had told her that day; and not even Pop ever knew how much Mom had wanted a little girl herself.

And now here was Tommy taking Dorothy to a dance. Somehow Mom felt that up in heaven Dorothy's mother was nodding and smiling to her; but Mom couldn't help but wonder what the proud old Grandmother would say.

Mom gradually became accustomed to being pointed out as the mother of the high school football star. She even grew to enjoy it because it gave her a feeling of superiority over the other neighbor ladies which she needed badly. Left alone, Mom was a peaceable person; but since Tommy had become so important around town some of the other women had tried to say things about him and Mom needed a coat of armor to fight them back.

She knew that Mrs. Farrell was

smiling at Tom every chance she got; and Mom paid her back by saying, in Butcher Brown's shop, before three or four other ladies who would carry it, that she always was willing to give credit to people who got ahead and wasn't one to be always running down somebody; then she asked Mrs. Farrell how her Joie was getting along in school because Tommy had said Joie was good at books.

"Indeed he is," Mrs. Farrell said positively. "He led his class two months hand-running."

"Uh-huh," Mom said sweetly, "that's nice he's good at books. Of course, everybody can't play football."

Mrs. Farrell bought a two-pound sack of sugar—she always figured everything down to the last penny because they said her man had the first dollar he ever made—and said: "Of course not. Anybody who happens to be big as a horse can play football; but it takes brains to be good at books."

Mom was ready for that. She watched the other neighbor ladies snickering behind their aprons as they poked at cabbage heads and picked over the tomatoes. She was ready for them because she had heard what Mrs. Farrell was going around saying.

So Mom smiled, friendly-like, and said: "Give me another one of them dandy steaks, Butcher. Tommy likes them. That boy is growing right out from under our noses."

"He's strong as a butcher's son," Butcher Brown answered. "He looks like I did when I was his age."

"Yes, Tommy must have hearty vittles. I don't know what he'll do when he goes away to college."

Mom said it just like she was asking for a peck of potatoes. The other women dropped what they were doing (all except Mrs. Farrell who pretended to be examining a tray of sausage).

"Is Tommy going to college?" Mrs. Johnson asked.

"Oh, yes, he's had offers from lots of them and he's just trying to make up his mind. I guess that'll be all, Butcher. I'll just take them all with me; although it does make a heavy load when you have so many big, strapping men-folks to cook for."

(To Be Continued)

Copyright, 1932, by Francis Wallace. Distributed by King Features Syndicate, Inc.

MALT TONIC — EXTRA PALE SPECIALIS ALUS

Del žindamų motinų. Nei vienas negali būti be

MALT TONIC'O

arba

Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per

Dr. B. McNicholas

Prasikite savo groserninko arba aptiekoriaus, jeigu jis negali suteikti, tuomet pašaukite

FREDERICK BROS.

Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago
NEDAUGIAUS KAIP 4% ALKOHOLIO

Dėl Jūsų patogumo pašaukite PIGEON BOTTLING WORKS. Išdirbėjai Sodos, Ginger Ale ir Mineralinių Vandenių.

Tel. Lafayette 3273 2841 W. 40th St., Chicago, Ill.

Radio Paroda

Peoples Furniture Co. Krautuvėse

ČIA RODOMA

GALIMA ĮSIGYTI

MAŽIAUSIOMIS KAINOMIS

Visų Gerųjų Išdirbysčių

RADIOS

1934 Metų Mados

STEWART WARNER

ATWATER KENT

R. C. A. VICTOR

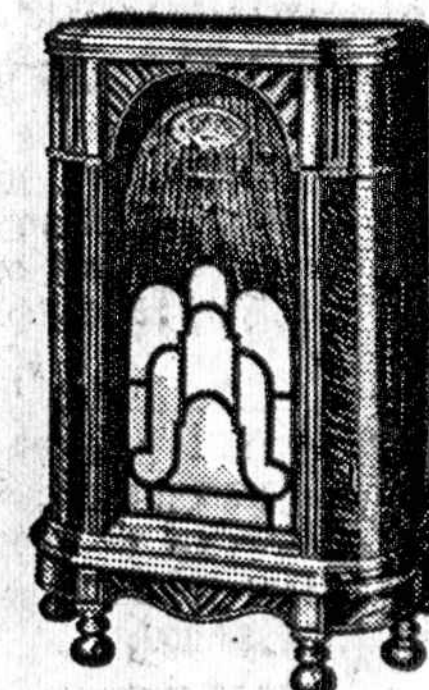
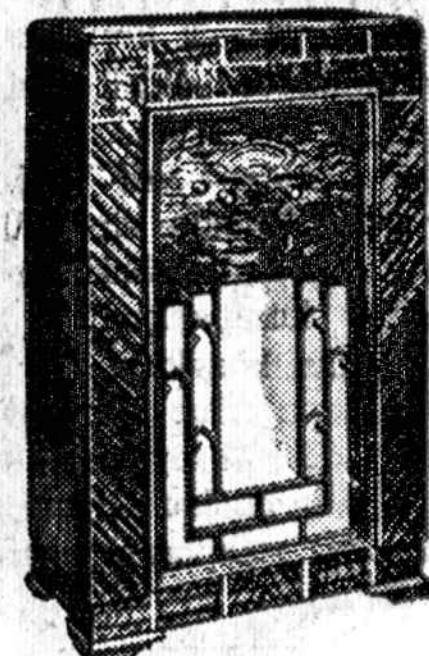
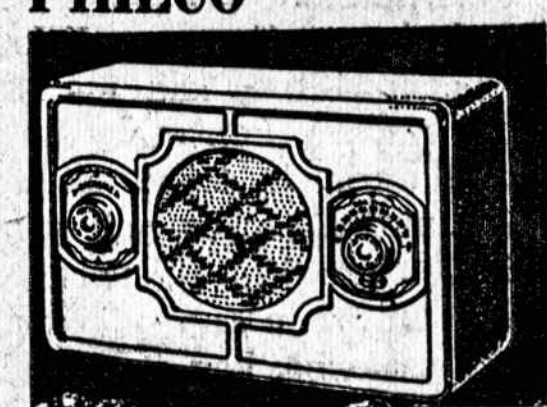
MAJESTIC

CROSLEY

ZENITH

SPARTON

PHILCO

ir kitus

Išparduodam Visus Radios Kaipio Krautuvėse Sempelius.

\$20.00 Vertės po \$

\$45.00 Vertės po \$

\$80.00 Vertės po \$

\$125.00 Vertės po \$

Imame senus radios į mainus ant naujų, duodame gerą nuolaidą.

LENGVI ISMOKEJIMAI.

4179-85 Archer Ave. cor. Richmond St.
Tel. LAFayette 3171

2536-40 W. 63rd St. cor. Maplewood Ave.
Tel. HEMlock 8400
Chicago, Ill.

Tarp Chicagos Lietuvių

Lietuvė amerikonu operoje gerai pasižymėjo

Nedaug kas nežinojo, kad čia pat, Chicagoje, grynai lietuviškoje šeimynoje gyvena talentinga ir gerai išsilavinusi dainininkė, kuri susyk nuste-bino muzikos kritikų. Tai ponija Bronė Drangelienė-Bernotaitė. Apie jos lavinimąsi dainavime ir muzikoje, apie jos talentą ir gabumus nežinojo net tie, kurie pažinojo ją per keletą metų. Ji visuomet tyli, paslaptinga; niekam nesigyrė, niekur nesireklamavo, tik

mokėsi, tobulinosi ir susyk užėmė vadovaujančią rolę operoje! Tai surprizas ir didelė retybė!

Pirmas ponios Drangelienės debiutas buvo pereiną šeštadienį Goodman Theatre. Ji dainavo ir lošė Dona Anną, Mozarto operoje "Don Giovanni". Tai veiklas labai turtingas gražiomis arijomis ir muzika, bet sunkus tinkamai išpildyti net gerai patyrusiems artistams. Sako, kad deliai veikalo sunkumo ir stokos gyvumo operų direktoriai retai kada jį stato. Šį sykį "Don Giovanni" buvo anglų kalboje ir žymiai sudramatizuotas. Atrodo, kad operos direktorius parinko šį veiklą tikslu padaryti kvotimus artistams; išbandyti jų jėgas, talentus ir gabumus, kaip dainavime, taip ir lošime.

Ponia Drangelienė šiuos kvotimus geriausia išlaikė. Jos balsas, diktija ir interpretavimas veikalo dvasios darė gilią įspūdį—įspūdį kokį tik pirmą eilias artistai sugeba padaryti. Operos direktorius, kuris pasiskyrė poniai Drangelienei svarbiausią rolę, matyt irgi tinkamai įvertino jos gabumus.

Ponia Drangelienė dar dainuotą šeštadienio vakarą, tą pačią operą ir tam pačiam teatre. Pradžią 8 val.

—J. Šmotelis.

Brighton Park

Apvogė lietuvių restoraną

Adresu 4180 Rrcher ave. p. Valenta laiko valgyklą. Penktadienio rytą, kada savininkai atėjo į valgyklą, tai rado, kad iš nakties ją aplankė neprašyti svečiai—vagiliai.

Piktadariai įsibrovė į valgyklą per užpakalinį langą iš alejos.

Nuostolių valgykloje padaryta apie \$80.00. Išnešta radio, cigara, kramtomoji guma ir kitokie daiktai.—Kaimynai.

Linksmas vakarėlis

Lietuvių Moterų Piličių Lyga kviečia lietuvių visuomenę atsilankyti į smagu Buncos Party, kuris įvyks šeštadienį, spalio 7 d., Sandaros svet., 814 West 33rd St., 7:30 val. v. Įžanga 25 centai.

Bus gražių dovanėlių su-

"BALTAŠIS SVEDU LAIVYNAS" Greita kelionė į Lietuvą per Švediją. Laivai išplaukia iš New Yorko Pier 97, gale 57th St.

KUNGSHOLM Spalio 24
DROTTNINGHOLM Spalio 31
*) DROTTNINGHOLM Lapkr. 29
*) GRIPSHOLM Gruodžio 9
*) Kalėdų Ekskursija į Lietuvą

Dideli, balti ir gubūs laivai. Erdvus ir gerai ventiliuoti kambariai. Kelionėje: judomi paviljonai, koncertai ir šokiai. Keliaujant "Baltuoju Svedu Laivynu", kelionė bėna patrumpa.

Kreipkitės į vietinį agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 181 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

aukotų L. Mot. Pil. Lygos narių ir užkandžių. Visiems atsilankiusiems bus smagu praleisti keletas valandėlių su šios lygos narėmis, nes bus šio mėto veikimo sezono pradžia. Taipgi bus pranešta kokių žingsnių padaryta gavi-mui gatvės Dariaus ir Girėno vardu. Be to, bus pranešta kokiais vakarais bus teikiamos pamokos norinčiom tapti pilietėmis.

Visi ir visos kviečiami dalyvauti ir smagiai praleisti keletą valandėlių.

Kviečia Rengimo Komisija.

Marquette Park

Kastas Žilinskas, Transatlantinio skridimo narys, atidarė labai gražią užėigą, 2622 West 69th St., prie So. Talman ave.

Spalio 7 dieną rengia iškilmingą atidarymą. Užkandžiai ir pasilinksminimai dykai. —Reporteris.

Brighton Park

Sugrįžo iš atostogų Kastantas Čepulis.

Sugrįžo iš atostogų Kastantas Čepulis, sunus pp. Čepulių, senų Brighton Parko biznierių, kurie užlaiko bučėnę ir grosernę adresu 3503 South California avenue.

Atostogavo jis vakarinėse valstijose, po kurias važinėjo motociklu ir padarė keletą tukstančių mylių kelionės. Kastantas Čepulis yra mok-

Pečiai

Virtuvės Pečiai

Virtuvės Šildytojai

Krosnys

Boileriai

Kad atitiktų kiekvienam reikalui.

NORTHWESTERN Stove Repair Co.

Išdirbėjai ir distributoriai pataisymui dalių, kurios tinka visiems Pečiams ir Boileriams.

Keturiolios Didelės Krautuvės Chicagoje

662 W. Roosevelt Rd.
312 West 63rd Street
2323 Milwaukee Ave.
3209 East 92nd Street.

CHICAGO, ILL.
Monroe 6600.

sleivis. Jis aplankė eilę valstijų, kaip New Mexico, Arizoną, California, Nevada, Utah ir kitas. Atostogose Kastantui nerupėjo kokios sporto žaislės. Jis dėmėjosi gamtos reiškiniais, kaip liekanomis senų negyvų suakmenėjusių medžių, kalnais, nepaprasto sturumo medžiais, vulkanų ženklais ir tt.

Jaunas moksleivis yra labai patenkintas savo kelione. Šiais metais jis pradeda lankyti Armour Institute of Technology.

Yra malonu, kad vis daugiau lietuvių tėvų supranta reikala leisti savo vaikus į aukštesnes mokyklas, nes ateity vaikai bus dėkingi tėvams už suteiktą jiems gerą profesiją.

— Senas Petras.

Marquette Manor

Juozas Vilimas atidarė naują gazolino stotį

Mūsų kolonija susilaukė naujų lietuvių biznierių. Butent, ant kampo 63rd ir Talman av. (2634-6 W. 63rd st.) lietuvių atidarė puikią modernišką gazolino ir grizavimo stotį, kuriai duota vardas "63rd and Talman Service Station". Stotis jau dabar yra pilnai įrengta ir pasekmingai varo biznį. užlaikoma yra Phillips 66 produktai.

Carr Bros. Wrecking Co.

Antrų Rankų Budavojimui Medžiaga

NAUJI IR VARTOTI MEDŽIAI STATYBAI

3003—3039 So. Halsted St. Chicago.
Tel. Victory 1272 — Tel. Victory 1273

Jūs Galite Sutaupyti \$10.00

PAMATYKITE MUS PIRMIAU Dėl Siutų, Topkautų, Overkautų. Visi grynų Vilnų. Garantuoti. Dirbtuvės Kainomis: 2-jų porų kelnų Siutai dël vyrų, jaunų Vyrų \$18.50 iki \$28.50. Berniukams 2-jų porų kelnų Siutai \$8.75 iki \$14.50

SUSTOKITE IR NUŠIPKITE Mes turime didelį naują dirbtuvės staklę visose spalvose ir visų saizų Rudeninių Skrybių \$2.95 ir virš., kepurų 95c ir virš., Marškinų 95c ir virš., Apatinių rubų \$1.00 ir virš. Kakraiškų 2 už \$1.00. Škarpetų 4 poros už \$1.00.

B. J. PETKA'S

4171 ARCHER AVENUE

Chicago Factory Distributor of Style Mart Clothes Skyrius.

LACHAWICZ IR SUNAI

S. C. L. S. D. L. B. A. L. PAGRABŲ VEDEJAI IR BALSAMAVOTOJAI

Pagrabų kainos atitinka depresijos laikui, Tolumas nedaro skirtumo, Moderniškos koplyčios dykai, Asmeniškias, mandagus, simpatiškas, patarnavimas.

Chicago, Ill. Cicero, Ill.
2314 West 23rd Place 1439 S. 49th Court
Telefonas Canal 2515-2516 Telefonas Cicero 5927

Stoties vedėjas yra kontraktorius Juozas Vilimas, kuris praėityje per ilgus metus dirbo kaip automobilų mechanikas. Ir štai dabar jis yra pasiryžęs savo tautiečius aprūpinti ne tik gazolinu ir aliejum, bet ir suteikti dykai reikiamų patarimų apie automobilius. Vadinas, duos dvejopą patarnavimą: aprūpins gazolinu ir suteiks teisingą patarimą, jei kas su automobiliu nebus tvarkoje.

JUS KENCIATE!

Motina Helena, didi gydytoja, sako: Nežiūrint kaip jus nekenčiatumėt! Jums dabar galima pagelbėti į 3 dienas, išvalant jus kraują. Motinos Helenos ir Dr Simanskis Herb-Nu-Toniku arba kitais gamtos gydymo Zolių Vaistais. Tukstančiai išgydyti šaukia ir rašo del išmėginimo ir prisiviečia 25c. Pasitarimas dykai nuo naminio treatmentų patarėjo. Kalbame jus kalba arba egzaminacija. S. M. S. Herb Institute, 1369 No. Dmen Ave., Chicago, valandos 1 iki 7 v. vak. Nedėdieniais iki 2:00 po piet.

Garsinkitės "N-nose"

Reikia manyti, kad lietuvių savo turtietį biznierių remis, galės visai nemokamai patirti Juo labiau, kad pas p. Vilimą apie savo automobilių stovį. Jie gaus kuo geriausį patarnavimą, o taip pat, reikalui esant, galės visai nemokamai patirti apie savo automobilių stovį. —Reporteris.

Tukstančiai Musų Kostumerių

Gali jums pasakyti, kad pas mus jūs galite nusipirkti įvairius rakandus pigiau, delto, kad mes turime nuosavą dirbtuvę.

Taipgi mes priimsime jūsų senus rakandus į mainus ant naujų.

ŠTAI MUSŲ NEKURIE BARGENAI:

2 šmotų seklyčiosetas vertės \$69.00, tik už \$39.00

2 šmotų Mohair seklyčios setas, vertės \$95.00 \$49.00 tik už

(Turėtumėt pasiskubinti pirkti, nes šių setų nedaug beliko)

Skalbimui mašinos \$39.50 po

Importuoti karpetai iš Francijos, visur parduodami po \$85.00, pas mus tik po \$49.00 LOVA, SPRINGSAI IR MATRACAS \$13.50 už

City Furniture Co.

M. P. Javarauskas ir J. Bertulis, Savininkai
2310 W. ROOSEVELT ROAD

Daktaras

WISSIG,

Kapitonas Pasauliniame kare

Specialistas iš Rusijos

GYDO VISAS LIGAS VYRŲ IR MOTERŲ PER 28 METUS NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas pilvo, plaučių, inkstų ir puslės, užuodijimą kraujo, odo, ligas, žaizdas, trumtizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklių skardėjimą ir paslapūngas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgyti, kreikitės čia ir pemsikankite ką jūs jumi gali padaryti. Praktikuojis per daugelį metų ir išgydė tukstančius ligonius. Patarnas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandos vakare. Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampaas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiška ir Turkiška Pirtis

DOUGLAS BATHS

3514-16 W. ROOSEVELT ROAD arti St. Louis Ave. Tel. Kedzie 8902 Vanos, lietams ir druskos vanos. swimming pool. Rusiška ir turkiška pirtis moterims sėdėdomis iki 7 v. v.

THE GEEVUM GIRLS

PROGRESS FURNITURE CO.

3222-24-26 South Halsted Street Chicago, Ill. J. Kaledinskas, J. Romanas, Vedėjai.

Duodame gražius ir jdomius Lietuviškus radio programus kas ketvergą, 9:30 vakare iš stoties W.S.B.C., 1210 kilocycles.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Canal 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$2.00 per year outside of Chicago
\$3.00 per year in Chicago
30¢ per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienuos
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakyto kaina:	
Chicagoje — pašto:	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išnešiotojus:	
Vieną kopiją	8c
Savaitę	18c
Mėnesiui	76c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, pašto:	
Metams	\$7.00
Pusmet	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	\$8.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

VOKIETIJOS DARBININKŲ APGYNIMUI

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Wm. Green pareiškė, kad Federacijos konvencija priimsianti stiprią protesto rezoliuciją prieš Hitlerio valdžią, kuri pasmaugė laisvas darbininkų sąjungas Vokietijoje. Tokia pat prasme kalbėjo ir Britanijos unijų delegatas James Rowan.

Bet kalbų ir rezoliucijų nepakanka. Nežiūrint depresijos, Amerikos darbininkai visticke yra geresnėje padėtyje, negu hitlerizmo letena prisilėgti Vokietijos darbininkai. Darbo Federacija turėtų organizuoti jiems finansinę pagalbą.

Prie šios progos tenka dar pastebėti, kad Amerikos darbininkų unijos turėtų įstoti į Tarptautinį Darbininkų Unijų Sąryšį. Tuo būdu būtų bent dalinai užkišta spraga, kuri pasidarė unijų internacionale, "naciams" sutriuškinus Vokietijos profesines sąjungas. Amerikos Darbo Federacija iš unijų internacionalo pasitraukė dar Gomperso laikais, — dėl to, kad tarptautinis darbininkų unijų sąryšis atrodė to laiko Federacijos vadams esąs "perkairus". Bet paskutinių kelių metų patyrimas turėjo Amerikos unijistus įtikinti, kad darbininkų klasė gali iškovoti geresnę ateitį, tiksliai eidama tuo keliu, kurį rodė unijų internacionalas ir tarptautinis socializmas.

KAS IŠ TO SUSIARTINIMO IŠEIS?

Lenkijos diktatorius Pilsudskis rengiasi neilgai trukus pasimatyti su Rusijos diktatoriumi Stalinu (žiūr. Apžvalgą). Kaip girdėt, šitą pasimatymą sumanė Stalinas. Koks jo tikslas?

Vyriausias tikslas, be abejonės, yra susitarti dėl atsiginimo nuo vokiško militarizmo, kuriam šiandien vadovauja despotiška "nacių" valdžia. Tikslas pagirtinas, tačiau yra abejotini keliai, kuriais rengiamasi į jį eiti.

Toks susitarinimas, koks pastaruoju metu reiškiasi tarpe Maskvos ir Varšuvos, veda beveik neišvengiamai prie sąjungos tarpe tų dviejų valdžių. Sąjunga, kuri yra steigama tikslu atsiginoti nuo ginkluoto priešo, turi irgi but paremta ginklu.

Prieš pasaulio karą ginklo sąjunga jungė cariską Rusiją su Francija ir Anglija. Ji buvo atkreipta prieš Vokietiją, kuri savo keliu buvo sudariusi sąjungą su Austro-Vengrija ir Italija. Karo metu italai persimetė į priešingą pusę, bet Vokietijai ir Austro-Vengrijai pasisekė pakreipti savo pusėn Turkiją ir Bulgariją. Tuo būdu dvi didelės valstybių grupės stovėjo viena prieš antrą ir, atėjus karui, jiedvi grumėsi ant žut-but per ketverius su viršum metus, kuone privėsdomos visą civilizotą pasaulį prie bankroto ir suirimo.

Iš karo sąjungų kyla karas!

Kada Rusijos bolševikai dabar daro žingsnius susijungti su Lenkija ir Francija, tai iš to ateičiai irgi grasina karo pavojus.

Prieš dešimt metų sovietų atstovai Genevoje buvo padarę Rapallo mieste (netoli Genevos, Šveicarijoje) slapta sutartį su Vokietija. Tai buvo karo sutartis. Tiesioginiu būdu ji karo neišsukė, nes ir rusai, ir vokiečiai tuo laiku dar buvo labai silpni ir negalėjo kariauti. Bet ji be galo sustiprino militarizmą Europoje. Bolševikų valdžios sąjunga su Vokietija tikrumoje buvo jos sąjunga su "reichswehr'u" (Vokietijos armija). Vokietijos armijos generalinio štabo karininkai buvo nuolatini rusijos lankytojai. Jie Rusijoje steigė kanuolių ir nuodingų dujų dirbtuves, ir slaptais keliais tie karo pabūkiai buvo gabenami iš sovietų žemės į Vokietiją. Vokietijos socialistų spauda daug kartų kėlė aikštėn faktus apie tą slapta Vokietijos ginklavimąsi su Rusijos bolševikų pagalba.

Šiandien militarizmas Vokietijoje triumfuoja, ir dabar patys bolševikai bijo to smako, kurį jie per dešimt metų padėjo užauginti. Jie dabar puola į glėbį Francijos militarizmui ir Pilsudskiui. Tiesama, vadinasi, tas pats karo žaidimas, tik su kitais partneriais. Ar tai tokia turi but proletarinės valdžios politika?

Tie bolševizmo manevrai nelemia nieko gero pasaulio taikai.

Apžvalga

DIKTATORIAI PASIMATYS

Anglijos darbiečių laikraštis "Daily Herald" praneša, kad artimoje ateityje įvyks lenkų Pilsudskio ir rusų Stalino pasimatymas. Esą, tas klausimas jau išspręstas. Abudu "vada" svarstysią įvairius svarbius užsienių politikos klausimus. Pasimatymo iniciatyva išėjusi iš Maskvos.

Tai įdomi žinia. Kas būtų galėjęs prieš kokius metus laiko manyti, kad toks diktatorių pasimatymas įvyks? Juk atrodo, kad juodu vienas antram mirtini priešai. Bolševikų spauda per metus metus piešė Lenkijos maršalą, kaip baisiausią imperialistšką grobuonį. Apie Pilsudskį buvo rašoma, kad jisai visą laiką galvojęs apie naują intervencijos karą prieš "proletariato tėvynę" ir organizuojąs tam tikslui "bendrą frontą" iš imperialistinių valdžių.

Antra vertus, lenkų pilsudskininkai diena iš dienos skelbdavo rusų bolševizmo pavojingumą ir didžiausias Varšuvos pasigyrimas buvo tas, kad Pilsudskio vadovaujama Lenkija apgynusi Vakarų Europą nuo sovietų barbarizmo.

Tačiau dabar "proletariato vadas" Stalinas jau nori pasimatyti su lenkų šliachtos vadovu Pilsudskiu!

Šitą dviejų diktatorių susidraugavimą jau buvo galima pastebėti peritą vasarą, kuomet bolševikų žurnalistas Karl Radek buvo pakviestas į svečius Varšuvon, kur jam iškėlė bankietą Pilsudskio laikraščių redaktorius. Stalinas, beje, davė Pilsudskiui dovaną, pasiūdamas jam senosios rusų policijos rekordus apie Pilsudskį iš tų laikų, kada dabartinis Lenkijos diktatorius buvo revoliucionierius. Paskui, sovietų valdžia užkvietė Pilsudskį Maskvon dalyvauti Rusijos revoliucijos sukakutvių šventėje (ar Pilsudskis tą kvietimą priėmė, nežinia).

Atrodo, kad tuodu diktatoriumi lyg koks magnitas traukia vieną prie antro.

PASAULIO DIDMIESČIŲ VARDAI LIETUVOJE

Amerikiečiams dažnai buna nuostabu sutinkant Jungtinėse Valstijose įvairių Europos ir Azijos miestų vardus. Bet į šią šalį per ilgus laikus keliavo žmonės iš visų pasaulio kampų ir, čia apsigyvenę, jie davė miestams vardus tų vietų, iš kurių buvo atvykę. Daug nuostabiau yra tai, kad svetimų šalių didmiesčių vardų užtinkama Lietuvoje.

Štai, "L. Žinios" rašo, kad Lietuvoje yra net šeši Paryžiai, du Londonai, yra Peterburgas, yra Minskas, yra Smolensk, Maskva, Krymas, yra Konstantinopolis, yra net penki Kaukazai, ir t. t.

Tuos vardus turi kaimai, vienkiemiai, dvarai ir folvarakai.

"Paryžiai yra šiose vietose: 1-mas Panevėžio ap. Su bačiaus valsčiuje, 2-ras to pat ap. Smilgių valsč., 3-ėias Kauno ap. Jonavos valsč., 4-tas Kauno ap. Lapių valsč., 5-tas ir 6-tas yra Kėdainių ap. Ariogalos ir Baisogalos valsčiuose", — rašo Kauno dienraštis.

Apie vietovardžių Lietuvai pasiskolino iš Rusijos ir Lenkijos (pavyzdžiui, Lietuvoje yra penkios Varšuvės ir viena Krokuvė), bet ji yra pažėmusi vardų net iš Azijos ir kitų pasaulio kraštų. Pavyzdžiui, Kražiūose yra Kinų dvaras, o apie Jėzną — Azijos folverkas. Vienas Kauno priemiestis vadinasi Brazilija; Ukmer-

gės apskrityje yra Egipto kaimas, o greta jo Jeruzolimo kaimas; Zarasų aps. yra Madeiros kaimas, o Utenos ap. Daugalių valsčiuje — Madagaskaras.

VITARE

Kaip Buvo Ruošiamos Parodos "Prie Ruskio"...

(Pagal rašytojo Eugenijaus Čirikovo apibraižą "Progresas")

(Tęsia)

Skatymas pasibaigė, o Pakalnės kaimo gyventojai stovėjo tylėdami, su išsižiojusiomis burnomis ir valgė akimis uriadninką. Niekas iš to popierio nie nesuprato; suprato tik atskirus žodžius ir išsireiškimus: "žemės ukis", "raguociai", "pagerintos javų veislės", "nauda", "apdovanojimai".

—Ar supratote? — riktėlėje uriadninkas.

Visi tylėjo. Vieni kasėsi pakaušius, kiti patenkinti šypsojosi ir glostė savo barzdas, tretė — stovėjo žiūrėdami į žemę.

—Ar supratote? Na tu, plikagalvi? — Ar supratai? —

—Ką gi mes... Kaip žmonės... žmonių paklausk!

—Bet tu ar supratai? —

—Ar aš?... žinoma supratu... Tik ką gi aš?... Kitų paklausk!

Uriadninkas nusispiovė ir ėmė aiškinti:

—Atidaroma paroda, žilalėnė! — Išstatys kiekvieną tau daiktą: mašiną, galviją, sėklas, rugius ten, avižas... ir kitą ką... taigi... kaip įsakyta... Dabar — naminiai amatininkai... Hm... Kas iš jų naminis amatininkas? —

Išėik pirmyn! —

Visi stovėjo tylėdami, pasižiūrėdami vienas į kitą.

—Tu, šlakuoti, juk tuo darbu užsiimi? — paklausė, pagaliau, vienas iš kaimiečių savo kaimyno, moves jam kumštinti po šonu.

—Ar aš?... —

—Tu krumus sodinai?... —

—Išsodinai tikrai... Noriu sodelį užvesti... —

Šlakutasis išėjo pirmyn, bet atsistojo tokioje buklėje, lyg stovėjo pasiruošęs ir esant mažiausiam pavojui ruošėsi smukti į minią.

—Dar kas? Ar yra? Išėikitel... — komandavo uriadninkas.

Bet daugiau niekas neišėjo. — Ar tu naminis amatininkas? — paklausė uriadninkas šlakutojo.

—Truputį žaidžiu... —

—Kuo? —

—Krumelius mėgstu, sodelį noriu užvesti... —

Uriadninkas susiraukė... —

—O daugiau ar nieko nėra? —

—Nėra, tamstos taurybė, daugiau... —

—Niekas... vienas — šlakutasis... —

—Na, vieno neverta ir skaityti... Neverta, — tyliai pastebėjo uriadninkas ir balsiai pridėjo:

—Tai štai, apie visą viršminėtą aš jums ir pareiškiu žiniai ir vadovavimuisi... Daugiau nieko! Galite išsivaišėti! —

Ir, dar kartą griežtai viršninkiskai apžvelgęs minią, uriadninkas nuėjo į trobą, o pakalnės kaimo gyventojai vis dar tebestovėjo kažin kaip stinging... Jų tarpe kilo staiga neįsivaizduojama suirutė: visi ėmė kalbėti kartu... Kai kurie taip sau rėkė, į nieką nesikreipdami, kiti spėjo jau suginčyti ir susiburti... —

Pakaks triukšmauti?... Pasakyta — išsiskirstyti! — piktai suriko uriadninkas pro atidarytą langą... —

Minia ėmė skirstytis, keiksnodama... —

Visą dieną Pakalnės kaimo gyventojai jaudinosi ir ginčijosi apie tai, ar suteiks pers-

Tokių būdų Lietuvos kaimietis, pasikinkęs kumelką, gali "apvažiuoti" visą pasaulį, neįvažiuodamas iš Lietuvos žemės.

kaitytas popieris nuostolį žmonėms, ar nereikia skaityti kaip pagerinimą.

Mironas, iš žodžių uriadninko, į kurį siuntė jį "visuomenė", paaiškino, kad jokio blogumo nuo popierio nebus, kaip nebus ir jokių pagerinimų; paaiškino, kad, "visa tai tik taip, reiškia viena proklamacija, ir daugiau nieko, — liepta paskelbti ir viskas čia!.."

Bet seniai manė sau, kad čia kažin kas netaip, į jų žilgalvas blindo neaiškus itarimas... Seniai urzgė ir nepatenkinti spaudėsi į šalį:

—Popieris... Tu suprask jį, tą popieri... — štai kas! Kam nors juk prisistatys... Juk neveltui? —

—Tas teisybė... Kam veltui popieri teršti?... Taip pat įsakyta paskelbti... O jeigu įsakyta, reiškia yra jame, popierėje, kas nors... —

Priejo iki to, kad ir pats Mironas ėmė abejoti ir įtarti, kad uriadninkas "ką nors netaip"...

Praėjo apie mėnesis, o Pakalnės kaimo gyventojai vis dar negalėjo nusiraminti... —

Tuo tarpu, Trušėbolske buvo atidaryta paroda ir į Pakalnės kaimą ėmė ateiti apie ją neaiškios kalbos. Vaznėnėsi į miestą moteris, prikaltė namie visą kruvą nebutų dalykų, kurie galutinai sumaišė Pakalnės kaimo gyventojus. Vėl ėmė kalbėti apie tai, kad reikia nepažiūpsoti pagerinimą, kad įsakyta paskelbti, reiškia yra tam priežastis, kad veltui neterš popieriaus ir t. t.

Pakalnės kaimo gyventojai nutarė pasiųsti į miestą eiklą, pavedę jam ištirti reikalą kaip reikia, išklausiñti vyresnybės, kas ir kaip, kur reikia prašymą paduoti, apie sėklas ir kur apie galvijus, kam gauti apdovanojimą, o lininkas.

Zmogus jis buvo sumanus, mieste buvo buvęs keletą kartų, todėl Nazarui neteko klaidžioti čia, kaip miške.

Pernakvojės pakvynės namie, Nazaras nusiprausė, susižukavo, pasimeldė ir nuėjo pas vyresnybę. Nazaras pasitiko tik pačiai "pirmaj vyresnybei", — todėl jis šovė tiesiai pas gubernatorių.

—Tu kur lendi? — sutiko jį prie didžiojo įėjimo durų po lininkas.

Viršuj: bulgarai komunistai Blagoi Semionov Popov (kairė) ir Georgi Dimitrov, du iš penkių teisiamų Leipzige, Vokietijoje, už Vokietijos reichstago rumų padėgimą. Apačioj: prokuroras Werner, kuris iš puspriečio holando van der Lubbe išgavo prisipažinimą, kad tai buk jis padegė reichstago rumus. Užsienis gi gerai žino, kad rumus sudegino ne komunistai, bet patys naziai, vadovaujant reichstago pirmininkui ir Prusijos premieriui Goering.

—Ar patys namie bus? —

—Kas? —

—Gubernatorius! —

—O ką? —

—Reikia paplepėti! — suraukęs žilus antakius, atsakė Nazaras.

Kaip neprotestavo policininkas, Nazaras pasiekė savo maišuką, prisirišo prie lazdos neginaites, atsisveikino su vieno kaimo gyventojais ir, pasimeldęs atsiskus į Dievo namą, išėjo... —

—Laimingai! —

—Pasistenk! —

—Stengsimės... Viešpats miedasirūgus... —

Zmogus jis buvo sumanus, mieste buvo buvęs keletą kartų, todėl Nazarui neteko klaidžioti čia, kaip miške.

Pernakvojės pakvynės namie, Nazaras nusiprausė, susižukavo, pasimeldė ir nuėjo pas vyresnybę. Nazaras pasitiko tik pačiai "pirmaj vyresnybei", — todėl jis šovė tiesiai pas gubernatorių.

—Tu kur lendi? — sutiko jį prie didžiojo įėjimo durų po lininkas.

Artinosi vakaras. Nazaras nutarė pernaktuoti, o rytoj su pirmąja šviesa išeiti atgal. Buvo likusios kelios valandos laiko, kurio nebuvo kur dėti. Todėl, Nazaras ir sumanė pažiūrėti, kas tai per dalykas — paroda? —

Nuėjo Nazaras iki didžiulės miesto aikštės, kame matėsi aukšti gražūs parodos trobesiai su plevėsuojančiomis viršūnėmis vėliavomis... (Bus daugiau)

PROHIBICININKAMS SPRUNKA VADELES IŠ RANKŲ

